

KATTEN
praat

Inhoud

Inleiding 1

Geur 7

Oren 21

Ogen 35

Snorharen 47

Staart 53

Postuur 73

Geluiden 97

Vriendelijk gedrag 107

Onzeker of
gestrest gedrag 123

Spel 137

Dankwoord 153

Inleiding

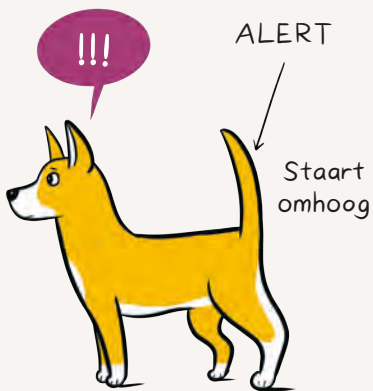
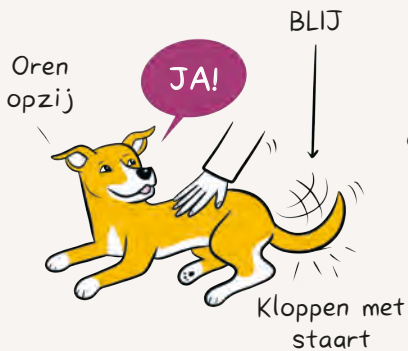
Hallo kattenliefhebber!

Kort nadat mijn partner en ik onze twee katten adopteerden, besloot onze pluizige zwarte kat, Mambo, dat ik zijn speciale mens ben. Mambo laat zelden toe dat mijn partner – of iemand anders – hem aait, maar mij volgt hij overal. Hij begroet me spinnend, geeft kopjes aan mijn hand, gaat op mijn spullen zitten, kijkt hoe ik werk en kruipt tegen mij aan op de bank. Hij houdt er ook van als ik zijn puzzelspelletjes, klikker en snoepjes tevoorschijn haal. Ik had niet verwacht zo veel aandacht van een kat te krijgen, dus grapte ik tegen vrienden dat Mambo zich als hond gedraagt.

Ik zal nooit de geïrriteerde reactie vergeten van een bevriende kattengedragkundige: 'Nee! Hij gedraagt zich als een KAT!'.

Ik was een kersverse katteneigenaar (na dertien jaar met een hond te hebben geleefd) en begon me af te vragen of de populaire opvatting dat katten minder sociaal en minder goed te trainen zouden zijn dan honden wel juist was. Het lijkt wel alsof voor elke meme of reel over de hond als onze beste vriend, er een meme of reel tegenover staat over de kat die afstandelijk, eigenaardig of moordzuchtig zou zijn.

Het klopt dat katachtigen solitaire roofdieren zijn, maar recent wetenschappelijk onderzoek toont aan wat velen van ons al weten uit eigen ervaring: katten zijn sociaal flexibele wezens die zich hechten aan hun mensen (zoals kittens aan hun moederpoes) en ze hebben hun eigen manier om affectie, vertrouwen en hun behoefte aan alleen-tijd te tonen.

Gedragingen getoond door andere dieren (bijvoorbeeld honden) hebben een andere betekenis dan wanneer ze worden getoond door katten.

Op het moment dat ik dit boek schrijf, is er nog niet zoveel wetenschappelijke informatie te vinden over de lichaamstaal van katten, als bij honden het geval is. Toch is er ook veel gedegen onderzoek gedaan naar hoe katten communiceren. Waarom wrijven katten hun wangen tegen de hoeken van de muur en krabben ze overal? Willen katten geaaid worden of hebben ze ruimte nodig? Voelt mijn kat zich zelfverzekerd, bang, ontspannen of gefrustreerd? Zijn mijn katten aan te spelen of aan het vechten? In staat zijn om de lichaamstaal van katten te lezen en te interpreteren is de eerste stap naar een blij en veilig gevoel voor jouw katten.

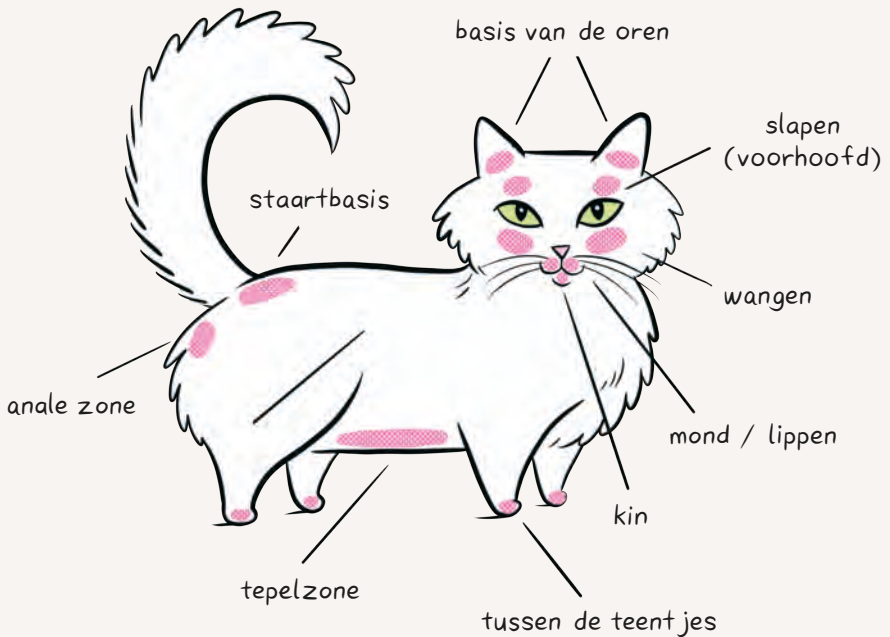
Dus, waar moet je naar kijken? Katten laten hun stemming en gevoelens zien met elk deel van hun lichaam: hun gezicht, ogen, oren, snorharen en staart; en de richting en snelheid van hun bewegingen. Maar, je moet naar meer kijken dan naar alleen één lichaamsdeel of houding om echt te weten wat je kat duidelijk wil maken. Neem bijvoorbeeld de 'heksenrug' (gekromde rug, vacht fier overeind), die geassocieerd wordt met een gemene kat. Wat deze houding echt betekent, hangt af van de context. Als een kat met gekromde rug en borstelige staart zich al blazend terugtrekt, is deze waarschijnlijk doodsbang. Maar, als deze kat ook zijwaarts loopt en springt, kan het zijn dat hij zin heeft om te spelen.

De lichaamstaal van katten leren herkennen, gaat over het observeren van bewegingen in de context en het begrijpen van het verband tussen het gehele plaatje en het getoonde gedrag. Het schrijven en illustreren van dit boek heeft me de ogen geopend voor de manieren waarop mijn katten met elkaar en met mij communiceren en heeft me nog meer laten inzien wat een gevoelige, intelligente en expresieve dieren zij—en alle andere katten—zijn. Ik hoop dat het lezen van *Kattenpraat* hetzelfde effect zal hebben op jou.

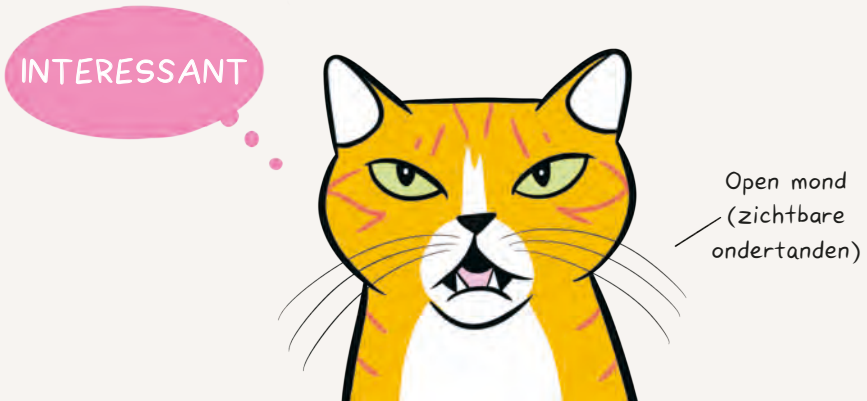
Lili x

Geurklieren

De geurklieren op een kattengezicht en lichaam geven chemische signalen – feromonen – af, die door andere katten kunnen worden begrepen. Wetenschappers onderzoeken nog steeds de exacte locaties van al deze geurklieren. Tot nu toe is dit wat we weten:

Geurklieren van de kat

VISUELE SIGNALEN

- Opgetrokken bovenlip, onderlip valt licht open
- Kan eruitzien als gaap, grijns of grimas

WAT JOUW KAT MOGELIJK VOELT OF DOET

- 'Ik krijg gewoon wat meer informatie ...'
- Inademen en 'proeven' van een geur
- Feromonen detecteren

Opmerking: niet alleen katten kunnen flemen. Paarden, neushoorns, geiten, herten, schapen en honden doen het ook! Afhankelijk van de diersoort ziet dit er anders uit.

180°
bereik

RUIMTE
SCANNEN

Eén oor
roteert

JA,
IK HOOR JE.
DOEG.

(aan het uitrusten)

OGEN

**Katten zien en leren altijd
van hun omgeving en
kijken daarbij ook naar
onze reactie op dingen.**

Zachte knipoog

OOK VAN
JOU

HET LICHT
IS ZO FEL!

In fel licht ...

Vernauwde pupillen

Ontspannen
gezicht en
lichaam

SNORHAREN

**De snorharen van een kat
kunnen voor ons soms lastig
te zien zijn, maar hebben
veel functies.**

Snorharen naar voren gewaaierd

VISUELE SIGNALLEN

- Snorharen staan uitgespreid en weg van het gezicht (terwijl de kat zich op iets focust)
- Mond ziet er mogelijk opgebold uit

WAT JOUW KAT MOGELIJK VOELT OF DOET

- Enthousiast
- Nieuwsgierig
- Afstand meten tot een object of prooi van zeer dichtbij (katten kunnen dichtbij niet zo goed zien)

Strakke staart (niet-verticaal)

Wordt meestal gezien wanneer de kat zich ergens vandaan beweegt.

VISUELE SIGNALLEN

- Staart wordt stijf gehouden, lager dan verticaal
- Punt van de staart wijst naar de grond of tussen de pootjes

WAT JOUW KAT MOGELIJK VOELT

- Onzeker
- Onveilig
- Bezorgd
- 'Moet ik hier wegwezen?'

Ontspannen en tevreden

Een ontspannen kattenlichaam ziet er zacht en flexibel uit en beweegt kalm.

VISUELE SIGNALEN

- Geen spanning in gezicht en lichaam
- Soepele bewegingen; niet nerveus of schokkerig
- Gewicht is gelijkmatig verdeeld

WAT JOUW KAT MOGELIJK VOELT

- Ontspannen, tevreden
- 'Alles is goed'
- 'Gewoon aan het chillen'

Opmerking: wanneer de voetskussentjes de grond niet raken is een kat meer ontspannen dan wanneer die de grond wel raken.

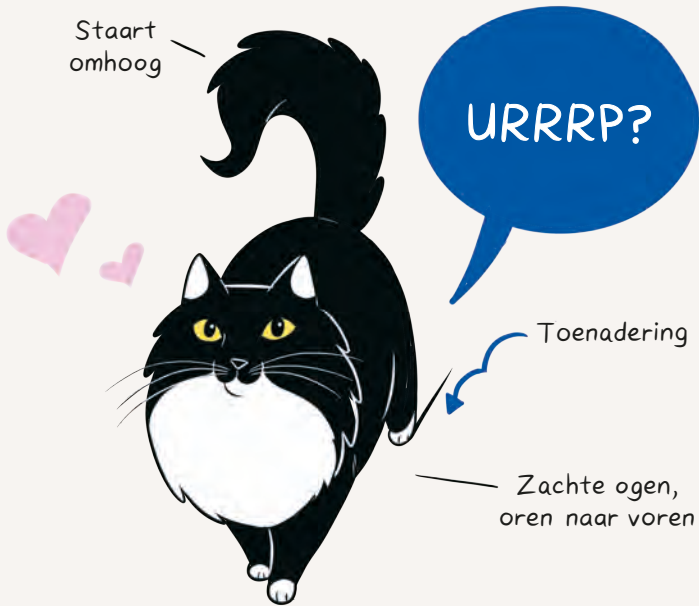
Tjirpen

HOORBARE SIGNALLEN

- Binnensmonds geluid, als een korte trillende miauw

WAT JOUW KAT MOGELIJK VOELT OF DOET

- Iemand die hij kent blij benaderen
- Een moederpoes die haar kittens roept

Likje over neus

VISUELE SIGNALLEN

- Snel likje over lip of neus, gevolgd door slikken (niet te verwarren met lippen aflikken na het eten)

WAT JOUW KAT MOGELIJK VOELT

- Ongemakkelijk, bezorgd
- Voelt zich in de spotlight gezet, verrast
- Wil spanning verminderen
- 'Dit is vreemd'

Sociaal spel

Het spel van een kat wordt vaak verkeerd geïnterpreteerd als vechten. Wanneer twee katten aan het spelen zijn, dan is het onschuldig 'geritualiseerd conflict'. Hun ruige en stoere lichaamstaal tijdens het spel kan eruitzien als agressie, maar moet gezien worden als sportevenement.

VISUELE SIGNALEN

- Staarwedstrijden
- Draaiende oren
- Gekromde ruggen en opgezette vacht
- Grote staartbewegingen

